

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

56-2

BRNO 2015

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 56
Volume 56

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady <i>Head of editorial board</i>	Pavel Kouřil
Redakční rada <i>Editorial board</i>	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Rutt kay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veličák
Odpovědný redaktor <i>Editor in chief</i>	Petr Škrdla
Výkonná redakce <i>Assistant Editors</i>	Hedvika Břínková, Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba <i>Executive Editors, Typography</i>	Alice Del Maschio
Software <i>Software</i>	Adobe InDesign CS5
Vyobrazení na obálce <i>Cover Picture</i>	Brno-Líšeň, hradisko Staré zámky. Raněstředověké denáry (viz obr. 5, str. 167 a obr. 15, str. 171). <i>Brno-Líšeň, Staré zámky hillfort. Early Middle Ages deniers (see Fig. 5, Pg. 167 and Fig. 15, Pg. 171).</i>
Adresa redakce <i>Address</i>	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk <i>Print</i>	Azu design s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně

Vydáno v Brně roku 2015

Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR.

Copyright © 2015 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

ZLÍN (K. Ú. MALENOVICE U ZLÍNA, OKR. ZLÍN)**Ulice Švermova. Vrcholný středověk. Sídliště. Záchraný výzkum.**

V závěru roku 2014 (18. 11. – 5. 12. 2014) proběhl záchraný archeologický výzkum při stavbě „Základní škola Zlín, Komenského 78, Zlín – Malenovice – kanalizace splašková vč. LT“ (ZM ČR 1:10 000, list 25-31-24, v linii mezi body určenými koordináty 471:129 a 476:130 mm od Z:J. s. č.). V průběhu výzkumu byly na vertikálních profilech výkopů pro kanalizaci zachyceny celkem 3 zahloubené archeologické objekty. První z nich lze interpretovat jako klasickou středověkou jámu, datovanou nepočítaným, přesto však průkazným materiálem do 14. – 15. století. Druhý objekt neposkytl kromě osteologického materiálu žádná datační vodítka, přesto jej lze vzhledem k tvaru a charakteristickému zásypu interpretovat jako další jámu, v tomto případě z obecně středověkého období. Třetí objekt podlouhlého stupňovitého profilu lze na základě nevýrazného keramického materiálu datovat jen rámcově do doby bronzové.

Miroslav Popelka

Resumé

Zlín (Kat. Malenovice u Zlína, Bez. Zlín), Švermova Straße. Spätmittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.

ZLÍN (OKR. ZLÍN)**Park Komenského. Novověk. Město. Záchraný výzkum.**

Na počátku roku 2014 probíhal v centru města Zlína záchraný archeologický výzkum při stavebních pracích spojených se stavbou „Revitalizace prostoru Parku Komenského ve Zlíně“. Park Komenského se nachází v centru města Zlína, zhruba 300 m jihozápadně od náměstí Míru a necelých 150 m jižně od zlínského zámku (ZM ČR 1:10 000, listy 25-31-25 a 25-32-21, v ploše mezi koordináty 467:319, 471:310, 2:310 a 2:332 mm od Z:J s. č.). Stavební práce zahrnovaly kompletní rekonstrukci parku a v něm vedoucích komunikací pro pěší, přeložky inženýrských sítí a další terénní úpravy. V průběhu záchraného archeologického výzkumu se podařilo zachytit a částečně prozkoumat celkem 2 archeologické situace (základy/zdi), které lze interpretovat jako pozůstatky novověké zástavby, respektive hospodářské zázemí blízkého zámku. Tyto struktury byly následně ztotožněny se stavbou, zachycenou na historickém mapování v jihozápadním prostoru parku. Struktury lze datovat na základě vyzvednutého materiálu do novověku (18. – 19. století).

Vavrečkova ulice. Středověk, novověk. Komunikace. Záchraný výzkum.

Ve dnech 7. 7. – 16. 9. 2014 byl proveden záchraný výzkum na stavbě „73. budova – manipulační plocha SO 03 – zpevněná plocha“. Jednalo se o vybudování

nových parkovacích míst v areálu Kováren VIVA, a. s., v bývalém areálu SVIT Zlín (ZM ČR 1:10 000, list 25-31-25, v ploše mezi body, určenými koordináty 376:297, 376:296, 382:299 a 382:300 mm od Z:J s. č.). Při přeložce vodovodu pod budoucí zpevněnou plochou byly v hloubce cca 2,5 m pod současným povrchem zachyceny zbytky dřevěných konstrukcí, které lze interpretovat jako tzv. „hatě“. Při následném studiu mapových podkladů bylo zjištěno, že dotýčným prostorem procházela ještě v 19. století komunikace, která západně od místa výzkumu překlenovala drobnou vodoteč, tvořící původně levo-
břežní přítok řeky Dřevnice, pramenící pod „Tlustou horou“ a lesním hřbitovem. Je možné předpokládat, že okolí této drobné vodoteče (respektive širší prostor meandrující řeky Dřevnice) bylo v minulosti dosti podmačené, proto bylo nutné původní komunikaci v blátnivém či bažinatém terénu zpevnit prostřednictvím dřevěné roštové konstrukce – „hatěmi“. Vzhledem k absenci archeologického materiálu se však uvedená struktura nedá blíže datovat a je nutné se spokojit pouze s obecnou datací do středověku, případně novověku.

Miroslav Popelka

Resumé

Zlín (Bez. Zlín), Komenského Park. Neuzeit. Stadt. Rettungsgrabung.

Zlín (Bez. Zlín), Vavrečkova Straße. Mittelalter/Neuzeit. Kommunikation. Rettungsgrabung.

ZLÍN (K. Ú. ŠTÍPA, OKR. ZLÍN)**Mariánské náměstí. Vrcholný středověk, novověk. Kostel, hřbitov. Záchraný výzkum.**

Na přelomu roků 2013 a 2014 proběhl záchraný archeologický výzkum v okolí starého kostelíka ve Štípě (ZM ČR 1:10 000, list 25-32-16, širší okolí bodu o souřadnicích 357 mm od Z a 349 mm od J sekční čáry, parc. č. 125 a 126), který byl vyvolán rekonstrukcí interiéru kostela a sanací vnějšího zdiva. V průběhu výzkumu bylo kromě architektonických prvků, dokládajících četné přestavby původního gotického kostelíka ze závěru 14. století, prozkoumáno celkem 43 hrobů. Tři hroby byly prozkoumány v interiéru kostela pod oltářem za účasti expertů z Ústavu experimentální biologie Masarykovy Univerzity. Pokud jde o jednotlivé architektonické prvky, v interiéru kostela byly prozkoumány především zděné krypty, na východní straně exteriéru další zděná krypta (která se původně nacházela v interiéru kostelíka před jeho přestavbou a zmenšením) a zbytky původního presbytáře; na jihovýchodní straně pak mohutný blok zdiva, tvořící patrně opěrný pilíř. Na jižní straně byly dále zachyceny i méně mohutné základy zidek, které pravděpodobně členily původní hřbitov na dílčí části. Výzkum západní strany pak potvrdil původní prodloužení kostela západním směrem. Zajímavým zjištěním byly nálezy „prázdnych“ kovových a dřevěných rakví na východní straně kostela – tím byla v podstatě potvrzena exhumace a přenesení ně-

kterých hrobů na nový štípský hřbitov vzdálený přibližně 500 m severně od místa výzkumu. Hřbitov v okolí kostela fungoval až do počátku 20. století.

Ivan Čižmář, Miroslav Popelka

Resumé

Zlín (Kat. Štípa, Bez. Zlín), Mariánské náměstí (Platz). Spätmittelalter, Neuzeit. Kirche, Friedhof. Rettungsgrabung.

ZNOJMO (K. Ú. ZNOJMO-MĚSTO, OKR. ZNOJMO)

Intravilán. Středověk, novověk. Hrad. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Jihomoravské muzeum ve Znojmě, p. o.

Záchranný archeologický výzkum byl vyvolán výkopovými pracemi realizovanými v rámci opravy vedení hromosvodů v prostorách dolního a horního nádvoří znojmského hradu. Zatímco ve výkopech spodního nádvoří byla zjištěna pouze recentní navážka, v jednom ze dvou výkopů na horním nádvoří bylo zachyceno torzo cihlové zdi. Ta byla kladená na základy vysekané do skály vystupující téměř k povrchu. Základy byly tvořeny formou hlubokých záseků do skalního podloží, následně byly

vyplněny vápennou maltou promíchanou kameny. Zdokumentovaný relikt zdiva by mohl souviset se starším opevněním hradu.

„Dolní park“. Novověk. Souvrství. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Jihomoravské muzeum ve Znojmě, p. o.

Záchranný archeologický výzkum byl vyvolán výkopovými pracemi realizovanými v rámci rekonstrukce kašny v Dolním parku ve Znojmě. Ve výkopech bylo zdokumentováno souvrství, z něhož lze stratigraficky nejstarší vrstvu datovat na základě keramického materiálu na konec 16. století, nejmladší vrstvu pak na počátek 20. století.

David Rožnovský

Resumé

Znojmo (Bez. Znojmo), Stadtbereich. Mittelalter, Neuzeit. Burg. Rettungsgrabung. Anlagerung: Südmährisches Museum in Znaim.

Znojmo (Bez. Znojmo), „Dolní park“. Neuzeit. Rettungsgrabung. Anlagerung: Südmährisches Museum in Znaim.